

Eduskunta
Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: Eduskunnan talousvaliokunnan lausuntopyyntö

**HE 8/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ydinenergilain, turvallisuusselvityslain
21 §:n ja kaivoslain muuttamisesta**

Suojelupoliisi esittää pyydettyä lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Yleistä

Kansallisen turvallisuuden toimintaympäristö on Suomessa ja laajemminkin viime vuosien aikana muuttunut huonompaan suuntaan. Muutos on huomioitu kansallisessa lainsäädännössä sekä myös EU-tasolla. Osalla näistä muutoksista on ollut suoria vaikutuksia myös turvallisuusselvityslakiin ja sen toimeenpanoon.

Turvallisuusselvitysmenettely toimii tällä hetkellä vaikuttavasti. Sen avulla on voitu estää ennalta kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvia uhkia. Turvallisuusselvitysmenettelyn soveltamisessa on huomioitava kuitenkin myös se, että menettelyn käyttö aiheuttaa aina rajoituksia selvityksen kohteen perusoikeuksiin ja siksi turvallisuusselvitysmenettelyn laajentamista yleisesti sekä yksittäisen turvallisuusselvityksen kattavuutta on syytä harkita aina perusteellisesti.

Hallituksen esityksestä

Hallituksen esityksessä on useita pääkohtia. Tässä asiantuntijalausunnossa huomioidaan vain turvallisuusselvityslakiin liittyvä esitys.

Hallituksen esitys mahdollistaisi suppean turvallisuusselvityksen laatimisen ydinvoimalaitoksen rakentamista ja suunnittelua ajatellen niistä henkilöistä, joilla ei ole fyysistä tarvetta viereillä ydinlaitoksen rakentamisalueella, mutta joilla kuitenkin on pääsy sellaiseen tietoon, jota voidaan käyttää ydin- ja säteilyturvallisuuden vaarantamiseen. Samoin suppea turvallisuusselvitys voitaisiin jatkossa laatia ydinjätteen kuljettamiseen osallistuvista henkilöistä. Osasta tällaisia tehtäviä hoitavista henkilöistä voidaan jo nyt laatia kattavampi perusmuotoinen turvallisuusselvitys.

Hallituksen esityksen seurauksena selvityksen hakijoiden ja toimivaltaisena viranomaisena toimivan Suojelupoliisin harkintavalta tehtävän turvallisuusselvityksen tasosta tietyissä tapauksissa kasvaisi. Tämä voidaan nähdä perusoikeusnäkökulmasta perusteltuna muutok-

sena. Sen ansiosta tietyissä tehtävissä ei olisi välttämätöntä laatia perusmuotoista turvallisuusselvitystä, jos yksittäistapauksessa katsottaisiin suppean turvallisuusselvityksen riittävän.

Edelleen hallituksen esitys mahdollistaisi suppean turvallisuusselvityksen laatimisen ydinjätteen kuljettamiseen osallistuvasta henkilöstä. Esitystä voidaan pitää kansallisen turvallisuuden näkökulmasta perusteltuna.

Osastopäällikkö

Ilkka Hanski